

à la mémoire de Rabbi ISRAEL Dov Odesser, zatsa"l

Le Chabbat de

RABBI NA'HMAN

de Breslev

PIN'HAS



INSPIRÉ DU
LIKOUTEY HALAKHOT,
L'ŒUVRE DE RABBI
NATHAN

בְּקִנְאוֹ אֶת קִנְאָתִי ...

(במדבר כה,יא)

En jalousant ma cause...
(nombres 25,11)

אִפְלוּ עִבְשׁוּ שְׂכָבֵר נִתְּנָה תּוֹרָה וַיֵּשׁ לְכָל
אֶחָד בְּחִירָה כַּפְּשׁוּמוֹ, אֶף-עַל-פִּי-כֵן
בְּעִנְיֵי עֲצוֹת אִיף לְזִבּוֹת לְקִים אֶת דְּבָרֵי
הַתּוֹרָה וּבִאִיזָה דְרָף צְרִיכִין לִילֵף, אִם
בְּדֶרֶךְ הַמַּחֲקָרִים וְכוּ', אִם בְּדֶרֶךְ
הַמַּקְבָּלִים וְכוּ'. וְכֵן לְמִי לְהִתְקַרֵּב וְכוּ'.
בְּכָל זֶה צְרִיף הָאָדָם לְהִבִּין מַעֲצָמוֹ.

Même aujourd'hui, alors que la Torah nous a été donnée et que chacun possède le choix du libre-arbitre, pour ce qui est du conseil, de quelle manière appliquer les paroles de la Torah, quel chemin suivre - celui de la Science ou celui de la Kabbale et également, à quel guide se rattacher etc, en tout cela l'homme doit comprendre de lui-même.

וְאִם יִסְתַּכַּל עַל תְּכִלִּיתוֹ הַנִּצְחִי בְּעֵין
הָאֵמֶת לְאִמְתּוֹ בְּנֹדָאֵי יִזְכֶּה לְהִבִּין בְּאִיזָה
דְרָף יִלְף וְלְמִי לְהִתְקַרֵּב בְּבַחֲבִינַת (תְּהִלִּים
לב) אֲשַׁכִּילֶךָ וְאוֹרֶךְ בְּדֶרֶךְ זוֹ תִלְךָ אִיעֲצָה
עֲלֶיךָ עֵינֵי וְכוּ'.

Car s'il scrutait son ultime finalité, d'un regard de vérité authentique, alors il découvrirait le chemin à suivre et le guide auquel se rattacher, comme dans le psaume 32,8: "Je te donnerai la sagesse, je te guiderai dans la voie que tu dois suivre; j'aurai les yeux fixés sur toi etc".

וְכֵמוּ שְׂכָתוֹב בְּהַתּוֹרָה כִּי מְרַחֵם וְכוּ'
(בְּלִקוּטֵי תַנְיָנָא סִימָן ז) שֵׁשׁ רְמוּזִים, שְׁמָה

qui n'offrent ni pour des honneurs ni pour être admirer, ni même à cause d'une nature compatissante, simplement parce que l'Eternel bénissait-II l'a prescrit.

**וְהַעֲקֹר לְחַחֲזִיק עוֹסְקִים בְּתוֹרָה בְּשָׂרִים
אֲנָשֵׁי אָמֶת.**

L'essentiel étant de subvenir aux besoins de ceux qui s'occupent de Torah, honnêtement, des gens de vérité.

וְצְרִיכִים לְתַן צְדָקָה יוֹתֵר מִבְּהֵם בְּאִפְסָן
שְׂיִבְנוּ אִיזָה בְּנִין דְּקִרְשָׁה שְׂיִהִיָּה לוֹ קִיּוֹם
לְעוֹלָם וְכֵמוּ שְׂפִרְשׁ רִשְׁיֵי עַל פְּסוּק (קִהְלֵת
ה) אוֹהֵב כֶּסֶף לֹא יִשְׁבַּע כֶּסֶף וְכוּ' וְמִי
אוֹהֵב בְּהֵמוֹן לֹא תְבוֹאָה גַם זֶה הַבָּל,
וּפְרִשׁ רִשְׁיֵי שְׂאִפְלוֹ אִם עוֹשֶׂה מִצְוֹת אִם
אִינוֹ עוֹשֶׂה מִצְוָה שְׂיִהִיָּה לָהּ קִיּוֹם כְּגוֹן
בְּנֵי בֵית הַכְּנֶסֶת אוֹ סֶפֶר תּוֹרָה וְכוּ'.

Or, en ce qui concerne la charité, il faut donner au-dessus de ses moyens, afin d'édifier un lieu de sainteté qui durera pour toujours, comme Rachi l'explique à propos du verset (kohélet 5): "Qui aime l'argent n'est jamais rassasié d'argent; et qui aime l'opulence n'en tire aucun profit: cela aussi est vanité!", car l'homme qui accomplit une mitsva, si elle n'est pas durable, comme la construction d'un lieu de culte ou l'écriture d'un Séfer-Torah" ...

וְכֵמוּ שְׂמַצִּינוּ כְּמָה פְּעָמִים בְּכַמְהָ עֵירוֹת
שְׂהִיָּה חֶסֶד לָהֶם צְרִיכֵי רַבִּים כְּגוֹן בֵּית
הַמְּדֻרָשׁ אוֹ מִקְוֵה וְהִיָּה קִשָּׁה לְקַבֵּץ
מִהֶמְמוֹן וְקַפֵּץ אֶחָד וְעֲשֶׂה מִשְׁלוֹ, צְדָקָתוֹ
עוֹמֶדֶת לְעַד.

Et comme nous l'avons remarqué, à diverses reprises et dans plusieurs communautés, où il manquait des endroits de sanctification, une maison

שְׂאִין יְכוּלִים לְגַמֵּר בְּדַבּוּר גּוֹמְרִין בְּיָדִים
בְּרְמוּזִים בְּחִינַת נְטִיתֵי יָדֵי וְכוּ' עֵינֵי שָׁם.

Et comme le rapporte le Likoutey Moharane II, enseignement 7: certaines choses, si on ne peut les finaliser par la parole, on les conclut avec des allusions, des gestes de la main, comme "... (Et voici) que j'ai étendu ma main (sur toi)..." (Ezéchiel 16,27), s'y reporter.

וְכָל זֶה הוּא בְּחִינַת נְדָר שְׂנוֹדֵר מַעֲצָמוֹ
מִדַּעְתּוֹ בְּשִׁבְלֵי פְרִישׁוֹת שְׂוָהוּ בְּחִינַת
פִּינְהָם בֵּן אֲלֶעָזֵר בְּחִינַת כָּל הַמַּקְנָאִין
קִנְאָת ה' צְבָאוֹת שְׂמִבְּאֵר בְּדַבְרֵי רְבוּתֵינוּ
זֵ"ל שְׂאִין מוֹרִין לָהֶם בְּפִרוּשׁ.

Ce qui correspond au vœu que l'on formule volontairement, pour éviter de transgresser, comme Pin'has fils de Eleazar, pour lequel on enseigne: "tout ceux qui jalouent la cause du Seigneur...", et nos Maîtres de commenter: on ne leur enseigne pas un comportement explicite.

רַק אָמְרוּ בְּדֶרֶךְ כָּלֵל הַבוֹעֵל אֶרְמִית
קִנְאִין פּוֹנְעִין בּוֹ וְאִין מִצְוִין וּמוֹרִין בְּפִרוּשׁ,
רַק מִי שְׂרוּצָה לְקִנְאָת קִנְאָת ה' צְבָאוֹת
יִבּוֹא וַיִּזְכֶּה וְכוּ'.

On leur apprend de manière générale: celui qui a des relations charnelles avec une femme araméenne, des "jaloux" l'atteignent. On ne prescrit ni n'enseigne explicitement la conduite à adopter, seul celui qui désire "jalouser la cause divine", s'avance et mérite.

וְזֶה בְּחִינַת צְדָקָה שֶׁל פְּעֻלֵי צְדָקָה
הָאֲמִתִּים שְׂאִינִם נוֹתְנִים בְּשִׁבְלֵי כְבוֹד
וְתַפְאָרֶת אוֹ מַחֲמַת מִבְּעַם רַק נוֹתְנִים
בְּשִׁבְלֵי ה' יִתְבָּרֵךְ.

Et cela se rattache à la charité que les donateurs véritables dispensent, ceux

Ainsi, chaque Juif ne peut parvenir au point qui lui correspond en Israël, si ce n'est par l'intermédiaire du *Goral*, placé au-dessus de la compréhension, et qui correspond au pouvoir imaginaire dans la sainteté, la Foi en D.ieu, en étant convaincu que le sort n'émane que du Divin,

כי מחמת שאי אפשר לשכל אנושי שיוכל להבין ולהשיג חלקת ארץ ישראל למי ומי מניע כל חלק וחלק ביחוד כפי שרש קדשת נשמתו, כי קדשת ארץ ישראל גבה מאד בתכלית המעלה ואין מי שיוכל להשיג בשכלו חלקה זאת,

Et puisque l'entendement humain ne sait ni comprendre ni réaliser la répartition de Eretz Israël à chaque individu, ce qui lui revient selon la racine de son âme; car la Terre d'Israël est sainte, au plus haut point, et personne n'est capable d'atteindre par son esprit, cette répartition,

על-כן צוה ה' יתברך לחלק ארץ ישראל בגורל דיקא שהיה על-פי רוח הקדש שהוא ברור המדמה,

Aussi l'Eternel a-t-Il prescrit de partager la Terre précisément selon un (tirage au) sort, qui se réalisait par esprit saint, et qui constitue une épuration du pouvoir imaginaire,

כי גורל דקדשה הוא בחינת אמונה שמאמינים שהגורל אינו מקרה חס ושלום, או על-פי איזה מערכה ממערכת המזלות חס ושלום, רק הכל מה' יתברך לבד, כמו שכתוב (משלי מז, לג): בחיק יוטל את הגורל ומה' כל משפטו. (הלכות ברכת הריח – הלכה ד', אות כז)

Car le *Goral* - dans la sainteté symbolise une foi selon laquelle nous croyons qu'il n'est pas un hasard ni un mécanisme lié aux constellations célestes, D.ieu préserve, mais que, au contraire, tout provient de l'unique décision divine, ainsi qu'il est écrit (Michlé 16,33): "On agite le sort dans l'urne, mais l'arrêt qu'il prononce vient de l'Eternel."

(tiré du Likoutey Halakhot – birkat haréa'h 4,27)

גורל הוא דבר שאין מבינים, כי בכל מקום שאין יכולין להבין פדעת ושכל למי מניע הדבר הזה מטילין גורל.

Le *Goral* (sort) constitue quelque chose d'incompréhensible, et chaque fois que l'on ne sait comment attribuer une chose, on utilise le sort.

נמצא שגורל הוא בבחינת העדר הדעת שזהו בחינת כח המדמה, שהוא הסתלקות הדעת שאין נשאר המדמה.

Il est une sorte d'absence de compréhension assimilable à l'imagination, la disparition de la compréhension laissant place à l'imaginaire.

ובקדשה הגורל גבה מאד, וזהו בחינת (במדבר כו, נה): אך בגורל יחלק את הארץ כי ארץ ישראל היא עקר ברור המדמה, כי שם דיקא זוכין לאמונת הדיוש העולם שהוא בחינת ברור המדמה (כמובא בלקוט מוהר"ן ב' – סימן ח', עיין שם).

Or, dans la sainteté, le concept de *Goral* (Sort) est placé très haut, ce que nous retrouvons dans: "C'est par le sort que Yéochou'a répartira la terre". En effet, Eretz Israël représente l'aspect essentiel d'épurement de l'imagination, là-bas tout particulièrement on parvient à croire en la création du monde à partir du néant, ce qui correspondant à l'épuration du pouvoir imaginaire.

כי כל עקר קדשת ארץ ישראל נמשך משם מבחינת אמונת הדיוש העולם שמאמינים שה' יתברך ברא את העולם, וברצונו נתנה להם וברצונו נטלה מהם ונתנה לנו, כמבאר כל זה בהתורה "תקעו הנ"ל".

Car la sainteté de la Terre d'Israël dans son ensemble, provient de cela, d'une croyance en un monde sorti du néant, nous croyons en effet que l'Eternel béni-soit-Il a créé le monde, qu'Il a volontairement donné la Terre d'Israël aux sept peuples qui nous précédèrent, puis qu'Il leur a retiré pour nous la donner (voir Likoutey Mohara"n II – enseignement I).

נמצא, שעקר ברור המדמה הוא בארץ ישראל.

L'épurement de l'imagination se réalise donc principalement en Terre d'Israël.

ועל-כן כל אחד מישראל אי אפשר להניע לנקדת חלקו שיש לו בארץ ישראל כי אם על-ידי הגורל, שהוא למעלה מהדעת, והוא בבחינת המדמה דקדשה שהוא בחינת אמונה בה' יתברך, שמאמינים שהגורל הוא מה' יתברך לבד,

d'étude, un mikvé (pour le bain rituel). Il était difficile de réunir l'argent nécessaire parmi le public, soudainement quelqu'un se démarquait et réalisait la mitsva, que sa charité dure pour toujours.

או אפלו שאינו עושה משלו רק שהוא מתעורר מעצמו לעסק בזה לנגש כל אחד ולסבל הרבה בזיונות ושפיכות דמים מכל אחד וטרח העסק והבגין וכו' והוא מקבל על עצמו כל זה בשביל המצוה הקימת לעד שזהו גדול מאד כי גדול המעשה יותר מן העושה כמו שאמרו רבותינו ו"ל (בבא בתרא ט).

Parfois également, l'individu ne réalise pas la chose avec son bien, mais il s'éveille et s'affaire à remuer les autres, essuyant hontes et humiliations, peinant et s'affairant à la construction etc, il prend tout cela sur lui, une mitsva qui existera à jamais, accomplissant ainsi le conseil de nos Maîtres: plus grand est celui qui fait faire aux autres que celui qui réalise (traité de Baba Batra 9).

ובלבד שיהיה כונתו לשם שמום לא להתניח ולקנטר חס ושלום.

Tout cela à condition que son intention soit désintéressée, au Nom du Ciel, non pas pour se vanter ni tourmenter les autres, à D.ieu ne plaise.

מכל שבין בשאחד עוסק בזכות הרבים הגדול מאד, שעוסק במצוה שאין לה תובעין שהוא זכות הרבים מאד, ויש לו הרבה יסורים ומניעות ובזיונות וכו' בשביל זה אבל כונתו לשמים בשביל האמת לאמתו שכל זה הוא בחינת קנאת ה' צבאות... (לקוטי הלכות – הלכות ברכות השהר ה', אות צ"ד)

A plus forte raison, lorsqu'un individu s'occupe du mérite publique, si important, en réalisant une mitsva que personne ne revendique, summum du mérite, mais qui lui occasionne nombre de souffrances, contrariétés et humiliations. Cependant son intention reste désintéressée, afin d'obtenir l'ultime vérité, cela correspond à la notion de "Jalousie divine".

(tiré du Likoutey Halakhot – Birkot haCha'har 5,94)

אך בגורל יחלק את הארץ... (כו, נה)

C'est par le sort qu'on répartira la terre...

(nombres 26,55)